

Број: 01,03,03/11-05-1-750/17
Сарајево, 28. 04. 2017.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 18. 04. 2017			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

ИЗВЈЕШТАЈ

са састанка Парламентарног пленума Енергетске заједнице,
Брисел, 25. 04. 2017.

Састанак је одржан у Бриселу, у згради Европског парламента.

Из Парламентарне скупштине БиХ састанку је присуствовао посланик у Представничком дому, Предраг Кожул, као замјенски члан Парламентарног пленума Енергетске заједнице из ПСБиХ. У пратњи г. Кожула били су Ненад Пандуревић, секретар Комисије за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа, и Дубравка Иштук-Павловић, преводилац.

Састанку су присуствовали представници осталих парламената уговорних страна Енергетске заједнице, и то:

1. Филип Вуковић, Скупштина Црне Горе,
2. Александра Томић, Народна скупштина Републике Србије,
3. Жарко Мићин, Народна скупштина Републике Србије,
4. Андриј Јарославович Лопушански, Парламент Украјине (Врховна Рада),
5. Лев Теофилович Пидлисетски, Парламент Украјине (Врховна Рада),
6. Бесим Бечај, Скупштина Косова*¹,
7. Мухамет Мустафа, Скупштина Косова*

Из Европског парламента састанку су присуствовали:

1. Јержи Бузек, предсједник Комитета за индустрију, истраживање и енергију, и
2. Мортен Хелвег Петерсен, потпредсједник Комитета за индустрију, истраживање и енергију.

Осим представника парламената уговорних страна Енергетске заједнице, састанку је присуствовао и Јанез Копач, директор Секретаријата Енергетске заједнице, те Барбора Појнер, службеница у Секретаријату и секретарка Парламентарног пленума.

¹ Овај назив не прејудуцира позиције у вези са статусом и у сагласности је са УНСЦР 1244/99 и мишљењем Међународног суда правде о Косовској декларацији о независности

I Припремни састанак

У оквиру припреме за састанак Парламентарног пленума прво је одржан припремни састанак на којем је Јанез Копач упознао чланове Пленума са најновијом ситуацијом унутар Енергетске заједнице. Посебно је истакао потребу за потпуном примјеном Трећег енергетског пакета у свим уговорним странама Енергетске заједнице. Крајњи циљ Трећег енергетског пакета је увођење конкуренције у енергетски сектор, који по природи има монополски карактер. То се треба остварити раздвајањем производње и дистрибуције те увођењем ефикасних и независних регулаторних тијела, док одређене социјалне групе потрошача морају бити субвенционисане из буџета а не путем тарифног система. Додао је да су све уговорне стране осим Косова* и Босне и Херцеговине преузеле Трећи енергетски пакет у своје законодавство, међутим он се спроводи доста неуједначено.

У наставку је информисао о наредним корацима у правцу реформи у функционисања Енергетске заједнице. Подсјетио је да су правци реформи дефинисани у извјештају који је припремила и у јуну 2014. године објавила *High Level Reflection Group* под називом „Енергетска заједница за будућност“. Од тада су спроведене значајне реформе, као што су успостављање Парламентарног пленума, усвајање новог *acquisa* у области заштите животне средине, ојачавање улоге цивилног друштва у области енергије и заштите животне средине, унапређење механизма за рјешавање спорова, унапређење рада институција итд. Међутим, додао је да веома значајне реформе тек треба да се спроведу, као што су брже и ефикасније уједначавање регулаторног оквира унутар ЕУ и Енергетске заједнице, ефикаснија примјена одредаба Уговора о Енергетској заједници. За ове реформе биће неопходно да се измијени и сам уговор.

У том контексту посебно је информисао о наредним корацима на иновирању регулативе у области енергије који се планирају унутар Европске уније и која ће такође бити преузета у Енергетској заједници. Европска комисија припрема такозвани пакет чисте енергије (*Clean Energy for all Europeans*), који ће се састојати од осам законодавних приједлога (уредби и директива) које би требало да омогуће остваривање смањења емисије стакленичких гасова за 40% до 2030. године, те да допринесу расту и отварању нових радних мјеста широм Европе.

Пакет чисте енергије биће четврти енергетски пакет и укључиваће следеће уредбе односно директиве:

Уредба о управљању у Енергетској унији има за циљ да се поједностави надгледање и извјештавање у остваривању циљева у области енергетике и заштите животне средине до 2030 године.

Циљ измјена и допуна Директиве о тржишту електричне енергије како би се олакшао улазак и изалазак те олакшали прекогранични токови на тржишту електричне енергије је, између осталог, да се потрошачима омогући ефикасније укључивање на тржиште на основу најновијих технолошких могућности.

Измјене и допуне Уредбе о унутрашњем тржишту електричне енергије имају за циљ ефикасније функционисање велепродајног тржишта и посебно прекограничне трговине.

Уредба превенције ризика у електроенергетском сектору има за циљ да успостави заједничка правила за спречавање ризика и управљање кризним ситуацијама у електроенергетском сектору.

Циљ измјена и допуна Уредбе о Агенцији за кооперацију енергетских регулатора (АЦЕР) јесте да се АЦЕР-у дају многе друге надлежности и ојача његова улога у развијању мрежних кодова и координацију одлучивања регионалних регулатора у питањима од прекограничног значаја.

Измјене и допуне Директиве о обновљивој енергији имају за циљ да се одреди обавезујући удио од 27% енергије из обновљивих извора у укупној потрошњи до 2030. умјесто досадашњих националних циљева. Такође, субвенције за енергију из обновљивих извора не смију стварати дисторзије на електроенергетском тржишту.

Измјенама и допунама Директиве о енергетској ефикасности предвидио би се обавезујући циљ од 30% уштеда путем побољшања енергетске ефикасности до 2030. године, те продужење обавезе за енергетске компаније да остварују годишње уштеде 1,5% укупне годишње продаје путем енергетске ефикасности и након 2020. године.

Измјенама и допунама Директиве о енергетским перформансама зграда модернизује се постојећа Директива и уведе обавезујући стандарди у погледу технолошких карактеристика зграда као и националне базе података о сертификатима о енергетским перформансама.

У другом дијелу припремног састанка члановима Парламентарног пленума презентован је *SEE 2050 Energy Model* који су развили експерти Фондације *SEE Change Net* уз подршку Енергетске заједнице и Европске уније. Презентатори су били Ана Ранковић и Гарет Танкосић-Кели, експерти Фондације *SEE Change Net*.

SEE 2050 Energy Model је заправо калкулатор који помаже доносиоцима одлука из земаља југоисточне Европе у избору алтернативних политика у правцу остваривања циљева у погледу смањења емисије стакленичких гасова. Европска унија има за циљ да смањи емисију тих гасова за 80% до 2050. у односу на 1990, при чему је циљ да се до 2030. године емисија смањи за 40%, такође у односу на 1990. Модел је доступан на веб-страници Енергетске заједнице и прилагођен је за евалуацију политика од утицаја на емисију стакленичких гасова у Хрватској, Босни и Херцеговини, Србији, Црној, Гори, Македонији, Албанији и Косову*.

II Састанак чланова Пленума са Комитетом за индустрију, истраживање и енергију Европског парламента о пакету чисте енергије ЕУ и импликацијама амандмана на Енергетску заједницу и Уговор о успостављању Енергетске заједнице.

Након припремног састанка, чланови Парламентарног пленума одржали су у Европском парламенту састанак са члановима Комитета за индустрију, истраживање и енергију Европског парламента (ИТРЕ). Након што је предсједник Комитета, Јержи Бузек, поздравио чланове Парламентарног пленума, присутнима се обратио Јанез Копач, директор Секретаријата Енергетске заједнице. Укратко је представио Енергетску заједницу, њено успостављање, структуру и начин рада те резултате постигнуте у претходном периоду.

У наставку је г. Копач указао на главне правце реформи у раду Енергетске заједнице у наредном периоду. Реформе ће бити усмјерене на уједначавање правног оквира унутар Европске уније и Енергетске заједнице, те на ефикасну примјену Уговора о успостављању Енергетске заједнице. Да би се неке од планираних реформи заиста и спровеле биће неопходно да се измијени и сам Уговор о успостављању Енергетске заједнице.

Тако се, између осталог, разматра могућност да уредбе, које су као правни акт директно примјењиве у Европској унији, убудуће буду директно примјењиве и у уговорним странама Енергетске заједнице. Наиме, уредбе којима се регулишу питања мрежних кодова су веома компликоване и захтијевају веома дуг период док буду преузете у национално законодавство, што онемогућава несметано функционисање енергетског тржишта. Међутим, увођење праксе директне примјењивости уредби Европске уније и у чланицама Енергетске заједнице сасвим сигурно ће захтијевати и уставне измјене у појединим чланицама.

С циљем бржег уједначавања правног оквира, осим директне примјењивости уредби, предлаже се да уговорне стране Енергетске заједнице буду упознате са новим прописима, одмах чим законодавна процедура започне у Европској унији, умјесто досадашње праксе када уговорне стране добију нове уредбе и директиве тек након што оне буду усвојене у институцијама Европске уније.

Даље, одређени прописи не могу бити примијењени уколико не постоји једно тијело са надлежностима на цијелој територији унутрашњег енергетског тржишта. Међутим, успостављање таквог тијела захтијева измјене оснивачког уговора. Поред тога, примјена санкција за непоштовање уговорних обавеза се до сада показала неефикасном. Један од узрока је и чињеница да у Енергетској заједници не постоји јединствено тијело попут Суда унутар Европске уније, које би било крајњи ауторитет у осигурању ефикасне примјене Уговора.

На крају, г. Копач је истакао да је очигледно да неће све уговорне стране Енергетске заједнице бити једнако спремне да прихвате предложене реформе, те да се с тим у вези предлажу опције, односно два нивоа чланства у Енергетској заједници, један за земље које су спремне да одмах прихвате све реформе, а други за оне које за сада нису спремне на то.

Након излагања г. Копача услиједила је дискусија у којој су учествовали чланови Парламентарног пленума, Комитета за индустрију, истраживање и енергију и представник Европске комисије.

III Састанак Парламентарног пленума

Састанак је одржан у Европском парламенту. Састанком су заједно копредседавали Јанез Копач, у име Секретаријата Енергетске заједнице, и Мухамет Мустафа, представник Скупштине Косова*, с обзиром на то да у 2017. години Косово* председава Енергетском заједницом.

Од чланова Европског парламента састанку су присуствовали Јержи Бузек, председник Комитета за индустрију, истраживање и енергију, и Мортен Хелвег Петерсен, потпредседник Комитета.

На почетку су се кратким излагањима обратили Јержи Бузек, Мухамет Мустафа, те Јанез Копач.

У свим излагањима истакнут је значај састанка, с обзиром на то да је то први састанак Парламентарног пленума којем присуствују представници уговорних страна Енергетске заједнице и Европског парламента. Јанез Копач је подсетио на историјат успостављања Парламентарног пленума и истакао да је процедуралним актом којим је Савјет министара Енергетске заједнице успоставио Парламентарни пленум предвиђено да Европски парламент може именовати своје представнике у Пленум у броју који је једнак броју чланова Пленума из уговорних страна, што је у овом тренутку 18, имајући у виду да је и Грузија у међувремену ратификовала уговор о приступању и тиме постала девета уговорна страна Уговора о успостављању Енергетске заједнице.

Међутим, Јержи Бузек је информисао присутне да Европски парламент за сада неће именовати званичну делегацију Европског парламента у Парламентарни пленум Енергетске заједнице, али ће чланови Комитета за индустрију, истраживање и енергију учествовати и убудуће на састанцима Пленума. У наставку су се сви чланови Парламентарног пленума из уговорних страна обратили краћим излагањима.

У обраћању учесницима представник ПСБиХ у Парламентарном пленуму, посланик Предраг Кожул, истакао је да Босна и Херцеговина присуствује овом састанку, упркос чињеници да је у овом тренутку под санкцијама Енергетске заједнице,

чиме жели показати своју одређеност и заинтересованост да остане и буде пуноправна чланица Енергетске заједнице. Додао је да енергетика има велики значај за привреду БиХ и да наша земља има огроман потенцијал у овом сектору. У вези с тим, нагласио је да на парламентарцима из БиХ лежи одговорност за усвајање законских рјешења којима ће бити отклоњени разлози који су довели до увођења санкција, изражавајући при томе наду да ће то бити остварено до наредног састанка Парламентарног форума у Приштини у октобру ове године.

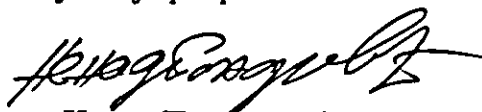
Након дискусије о будућој сарадњи на питањима од заједничког интереса договорено је да се за наредни састанак Пленума, који ће бити одржан у октобру ове године у Приштини, одреде два коизвјестиоца са задатком да заједно припреме извјештај на неку од тема од значаја за Енергетску заједницу. За коизвјестиоце су именовани: Бесим Бечај, представник Скупштине Косова* у Парламентарном пленуму и Клод Турме, члан Комитета за индустрију, истраживање и енергију, из Европског парламента. Они су задужени да усагласе тему извјештаја, те да извјештај објаве на интернет страници Енергетске заједнице најкасније мјесец дана прије наредног састанка Пленума у Приштини. Извјештај ће онда бити размотрен и усвојен те достављен Савјету министара Енергетске заједнице.

На крају је усвојена и Заједничка изјава, у којој је истакнуто да Енергетска заједница представља најнапреднији инструмент за стварање сигурног, конкурентног и одрживог паневропског енергетског тржишта. У Заједничкој изјави наглашава се и потреба јачања сарадње између парламената држава чланица и Европског парламента с циљем стварања истинске паневропске Енергетске заједнице и успостављања слободног протока енергије широм Европске уније и уговорних страна Енергетске заједнице.

ПРИЛОГ:

- Заједничка изјава

Извјештај припремио:

Ненад Паундуревић
секретар Комисије за спољну и
трговинску политику, царине, саобраћај
и комуникације Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

Извјештај одобрио:

Предраг Кожул
замјенски члан Парламентарног
пленума Енергетске заједнице из
Парламентарне скупштине БиХ

Доставити:

1. Колегијуму Дома народа РС БиХ
2. Колегијуму Представничког дома РС БиХ
3. Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације
Дома народа РСБиХ
4. Комисији за спољне послове Представничког дома РСБиХ
5. Комисији за саобраћај и комуникације Представничког дома РСБиХ
6. Колегијуму Секретаријата Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине
7. Сектору за међународне односе и протокол РСБиХ
8. а/а

Парламентарни пленум Енергетске заједнице
Заједничка изјава
25. април 2017. године, Брисел

Парламентарни пленум Енергетске заједнице одржан је 25. априла 2017. године у Бриселу. Пленумом су заједно предједавали проф. Јержи Бузек, предједавајући Комитета за индустрију, истраживање и енергију Европског парламента, и проф. Мухамет Мустафа, предједавајући Комитета за економски развој, инфраструктуру, трговину и индустрију Скупштине Косова*, и предједавајући Парламентарног пленума Енергетске заједнице.

Чланови парламената који су учествовали у раду Парламентарног пленума Енергетске заједнице потцртали су да је Енергетска заједница најнапреднији инструмент у смислу стварања пеневропског енергетског тржишта, које је сигурно, конкурентно и одрживо. Енергетска заједница треба да буде амбициозна у усвајању нових правних прописа како би остварила свој циљ.

Парламентари пленум Енергетске заједнице нагласио је потребу за јачањем сарадње између парламената држава уговорних страна Енергетске заједнице и чланица Европског парламента како би се створила истинска паневропска Енергетска заједница и успоставио слободан проток енергије широм ЕУ и уговорних страна Енергетске заједнице. Такође је истакнут значај размјене искуства и најбољих пракси у смислу прихватања и примјене правне тековине.

Парламентарни пленум Енергетске заједнице поздравио је могућност размјене мишљења о питањима која су од великог значаја и за Европску заједницу и за Енергетску заједницу као цјелину. Чланови парламената сагласили су се да Парламентарни пленум Енергетске заједнице представља солидан оквир за сарадњу и редовну размјену мишљења о виталним питањима енергије, животне средине и климатских промјена.

Чланови Парламентарног пленума Енергетске заједнице сагласили су се да је веома важно да државни парламенти уговорних страна Енергетске заједнице буду информисани о законским приједлозима ЕУ који су релевантни за уговорне стране Енергетске заједнице. Ово је важно у смислу обезбјеђивања правне кохерентности и усклађености. У оквиру законодавне процедуре ЕУ потребно је предвијети усвајање прописа у Енергетској заједници, чиме ће се избјећи дуготрајно кашњења у доношењу закона на нивоу Енергетске заједнице.

Парламентарни пленум Енергетске заједнице поздравио је расправу о импликацијама пакета чисте енергије ЕУ на Енергетску заједницу која је вођена прије састанка Парламентарног пленума као дио редовног састанка Комитета за индустрију, истраживање и енергију Европског парламента. На будуће усвајање пакета чисте енергије у Енергетској заједници треба гледати као на прилику која доноси додатне

погодности уговорним странама у смислу убирања користи од истински интегрисаног тржишта и оснаживања потрошача енергије, укључујући, између осталог, приступачне цијене енергије, заштиту сиромашних енергетских извора и осигурање енергетских извора.

Парламентарни форум Енергетске заједнице указао је на хитну потребу да се ријешу питање правних празнина на интерфејсу између уговорних страна Енергетске заједнице и држава чланица ЕУ (нпр. Трећи енергетски пакет и шифре његове мреже не могу се примијенити на интерфејс) и непостојање регулаторног тијела. Усвајање пакета чисте енергије представља могућност да се превазиђу бројне сметње за интеграцију енергетског тржишта.

Парламентарни пленум Енергетске заједнице сагласио се да Енергетска заједница не треба да чека да обликује своје енергетске и климатске циљеве до 2030, како не би одвратила повјерење улагача и како би отклонила несигурност о будућим политикама Енергетске заједнице, у складу са могућностима сваке државе чланице. Ниво амбиције уговорних страна требало би приближити државама чланицама ЕУ, како би државе Енергетске заједнице искористиле велики неискоришћени потенцијал енергетске ефикасности и енергије из обновљивих извора. Укључивање организација цивилног друштва и боље процедуре за јавне консултације и дијалог су неопходни како би се осигурало да трансформација чисте енергије буде успјешна.

Парламентарни пленум Енергетске заједнице именован је Бесима Бечаја за извјестиоца (Национални парламент Енергетске заједнице) и Клода Турма (Европски парламент) за коизвјестиоца за израду извјештаја о теми о којој ће се договорити писменим путем. Извјестиоци ће објавити свој извјештај на службеној веб-страници Енергетске заједнице најмање мјесец дана прије сљедећег састанка Парламентарног пленума који треба да се одржи 18. октобра 2017. у Приштини. Извјештај ће бити усвојен простом већином гласова оних који гласају. Секретаријат Енергетске заједнице доставиће извјештај Министарском савјету Енергетске заједнице и делегацијама парламената.

Чланови Парламента обавијештени су да ће наредни састанак Парламентарног пленума бити одржан 18. октобра 2017. године у Приштини, успоредо са Министарским савјетом Енергетске заједнице.

Чланови Парламента сагласили су се да се сљедећи састанак Парламентарног пленума у Бриселу одржи у марту или априлу 2018. године.

Проф. Јержи Бузек
председавајући Комитета за
индустрију истраживање и
енергију Европског парламента

Проф. Мухамет Мустафа
председавајући Комитета за
економско-енергетски развој,
инфраструктуру, трговину и индустрију
Скупштине Косова, председавајући
Парламентарног пленума Енергетске
заједнице